

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 31 2018, nummers 768 – 809 dinsdag 21 augustus 2018

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl
Telefoon 088 361 1020
Citeertitels JnB 2018

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Handhaving	8
Omgevingsrecht	10
Wabo	10
WRO/Wro/Woningwet.....	17
Planschade.....	18
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	19

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Bijstand	20
Sociale zekerheid overig	23
Bestuursrecht overig	23
Belastingdienst-Toeslagen.....	23
Paspoortwet.....	25
Rijkswet op het Nederlanderschap	27
Wet openbaarheid van bestuur	29
Vreemdelingenrecht.....	29
Asiel.....	29
Richtlijnen en verordeningen	33
Vreemdelingenbewaring	33
Procesrecht.....	37

Algemeen bestuursrecht

JnB2018, 768

MK CRvB, 15-08-2018, 17/6382 VALYS

FMMU Advies B.V. (FMMU).

Awb 1:1 lid 1 b

BESTUURSORGaan. Criteria op grond waarvan een privaatrechtelijke rechtspersoon als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb kan worden aangemerkt. Verduidelijking rechtspraak CRvB en verwijzing naar rechtspraak ABRvS. FMMU voldoet aan het inhoudelijke vereiste en het financiële vereiste.

Met betrekking tot de vraag of de FMMU, een privaatrechtelijke rechtspersoon, kan worden aangemerkt als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) overweegt de Raad ter verduidelijking van zijn uitspraak van 21 maart 2018, [ECLI:NL:CRVB:2018:1189](#), en met verwijzing naar de uitspraak van (de grote kamer van) de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 september 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:3379](#), het volgende. [...]

Ingevolge artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb is een orgaan van een privaatrechtelijke rechtspersoon een bestuursorgaan als dat orgaan met openbaar gezag is bekleed. Daarvoor is bepalend of aan dat orgaan een publiekrechtelijke bevoegdheid tot het eenzijdig bepalen van de rechtspositie van andere rechtssubjecten is toegekend. Openbaar gezag kan in beginsel slechts bij wettelijk voorschrift worden toegekend. Als een daartoe strekkend wettelijk voorschrift ontbreekt, is een orgaan van een privaatrechtelijke rechtspersoon in beginsel geen bestuursorgaan. Bij organen van privaatrechtelijke rechtspersonen die geldelijke uitkeringen of op geld waardeerbare voorzieningen aan derden verstrekken, kan zich evenwel een uitzondering op deze regel voordoen, waardoor die organen toch bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb zijn. Deze uitzondering doet zich voor als aan twee cumulatieve vereisten is voldaan.

Het eerste vereiste is dat de inhoudelijke criteria voor het verstrekken van geldelijke uitkeringen of voorzieningen in beslissende mate worden bepaald door een of meer bestuursorganen als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb (het inhoudelijke vereiste). Dat bestuursorgaan of die bestuursorganen hoeven geen zeggenschap te hebben over een beslissing over een verstrekking in een individueel geval.

Het tweede vereiste is dat de verstrekking van deze uitkeringen of voorzieningen in overwegende mate, dat wil zeggen in beginsel voor twee derde of meer, wordt gefinancierd door een of meer bestuursorganen als bedoeld in artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb (het financiële vereiste).

Aan het inhoudelijke vereiste is voldaan. De FMMU heeft met de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (minister), de Dienstverleningsovereenkomst tot indicatiestelling van hoog persoonlijk kilometerbudget bovenregionaal vervoer voor mensen met een mobiliteitsbeperking

(Dienstverleningsovereenkomst) gesloten, op basis waarvan de FMMU met ingang van 1 december 2014 de bevoegdheid heeft om te beslissen op een aanvraag om toekenning van het recht op een hoog pkb. In het als bijlage bij deze dienstverleningsovereenkomst opgenomen en door de minister goedgekeurde Indicatieprotocol Hoog Persoonlijk Kilometer Budget (Indicatieprotocol), zijn de toekenningscriteria voor een hoog pkb en de wijze van taakuitoefening beschreven. De FMMU is op grond van de dienstverleningsovereenkomst gehouden overeenkomstig het Indicatieprotocol te handelen. Wijziging van het Indicatieprotocol zonder toestemming van de minister is niet geoorloofd. In de Dienstverleningsovereenkomst is opgenomen dat de minister de FMMU aanwijzingen kan geven met betrekking tot de wijze waarop de FMMU aan de beoordelingscriteria invulling geeft bij zijn onderzoek, welke aanwijzingen de FMMU steeds moet opvolgen.

Onder verwijzing naar wat in 4.2 is overwogen, is de Raad van oordeel dat eveneens aan het financiële vereiste is voldaan. Degene die gebruik maakt van een Valys-pas geniet een financieel voordeel dat geheel ten laste komt van de rijksbegroting. De kosten van de indicering door de FMMU komen eveneens ten laste van deze begroting.

[ECLI:NL:CRVB:2018:2554](https://www.ecli.nl/crvb/2018/2554)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2018, 769

ABRS, 08-08-2018, 201707808/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Schagen.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2 lid 1, 8:1

BELANGHEBBENDE. GEVOLGEN VAN ENIGE BETEKENIS. Handhavingsverzoek stacaravan. Vanaf het perceel van [appellant] bestaat geen zicht op het perceel [locatie 1] en de aldaar geplaatste stacaravan. Daarom is niet aannemelijk dat [appellant] ter plaatse van zijn perceel gevolgen van enige betekenis ondervindt van die stacaravan. Verwijzing naar ABRs 23-08-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2271](https://www.ecli.nl/rvs/2017/2271).

[...] [appellant] woont op het perceel [locatie 3] [...]. Hij heeft het college verzocht handhavend op te treden tegen stacaravans die zijn geplaatst op de percelen [locatie 1] en [locatie 2]. [...]

[...] [appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij niet kan worden aangemerkt als belanghebbende ten aanzien van de stacaravan op het perceel [locatie 1].

[...] Gevolgen van enige betekenis ontbreken indien gevolgen weliswaar zijn vast te stellen, maar de gevolgen van de activiteit voor de woon-, leef- of bedrijfssituatie van [appellant] dermate gering zijn dat een persoonlijk belang bij het besluit ontbreekt (vergelijk de uitspraak van 23 augustus 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2271](https://www.ecli.nl/rvs/2017/2271)).

Ter zitting heeft de Afdeling vastgesteld dat het perceel van [appellant] op een afstand van ongeveer 60 meter van het perceel [locatie 1] is gelegen. Niet in geschil is dat vanaf het perceel van [appellant] geen zicht bestaat op het perceel [locatie 1] en de aldaar geplaatste stacaravan. Daarom is niet aannemelijk dat [appellant] ter plaatse van zijn

perceel gevolgen van enige betekenis ondervindt van die stacaravan. Dat [appellant] regelmatig langs die stacaravan gaat, dat met het bestemmingplan zou zijn beoogd aantasting van het straatbeeld te voorkomen, en dat [appellant] zienswijzen naar voren heeft gebracht tegen het ontwerp-bestemmingplan, maakt dat niet anders. Daarmee onderscheidt hij zich niet in voldoende mate van anderen die in het gebied komen. De rechtbank heeft terecht overwogen dat [appellant] wat betreft de stacaravan op het perceel [locatie 1] geen belanghebbende, als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Awb, is.

[ECLI:NL:RVS:2018:2654](#)

JnB2018, 770

ABRS, 15-08-2018, 201706186/1/A1

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2, 1:3 lid 3

algemeen bestuur van de bestuurscommissie van het stadsdeel Zuid (thans: het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam).

BELANGHEBBENDE. BOUWEN. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 26 juli 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2002](#)), wordt degene die verzoekt om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op het door hem ingediende verzoek. Dit is anders indien aannemelijk wordt gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt. Het criterium is dus niet meer dat aannemelijk moet zijn dat het bouwplan nimmer kan worden verwezenlijkt. Dit was nog wel het geval ten tijde van de uitspraak van de Afdeling van 17 juli 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:375](#), waar de rechtbank naar heeft verwezen.

[ECLI:NL:RVS:2018:2717](#)

JnB2018, 771

ABRS, 15-08-2018, 201709492/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Drimmelen.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2

BELANGHEBBENDE. Handhavingsverzoek. In dit geval maakt reeds het belang van betrokkene als eigenaar van de aangrenzende percelen dat zij een rechtstreeks betrokken belang in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb heeft bij een reactie op het door haar ingediende verzoek om handhaving.

[...] het college [heeft] het verzoek van [...] om handhavend op te treden tegen de bewoning en het gebruik door [belanghebbende] van de agrarische bedrijfswoning gelegen aan de [locatie] [...] afgewezen.

Bij besluit van [...] heeft het college het door [...] daartegen gemaakte bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

[...] is eigenaar van aan het perceel grenzende gronden die zij gebruikt als grasland en voor de teelt van gewassen.

[...] Niet in geschil is dat [...] eigenaar is van aan het perceel grenzende gronden die zij gebruikt als grasland en voor de teelt van gewassen. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is de Afdeling van oordeel dat reeds het belang van [...] als eigenaar van de

aangrenzende percelen maakt dat zij een rechtstreeks betrokken belang in de zin van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb heeft bij een reactie op het door haar ingediende verzoek om handhaving. Van bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot een ander oordeel is niet gebleken. De door de rechtbank genoemde uitspraak van de Afdeling 5 juni 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:CA2063](#), geeft geen aanleiding daarover anders te oordelen, omdat in die uitspraak uitdrukkelijk van belang is geacht dat de verzoeker om handhavend optreden verklaarde dat hij geen hinder ondervond van het gebruik van de loods waarop het verzoek om handhaving zag en evenmin in zijn bedrijfsvoering werd geschaad. Die situatie is in deze zaak niet aan de orde. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2708](#)

JnB2018, 772

MK ABRS, 08-08-2018, 201703109/1/A2

minister van Infrastructuur en Milieu (thans: de minister van Infrastructuur en Waterstaat).

Tracéwet 22

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:1, 8:6

Bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht: Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak: artikel 2

BEVOEGDHEID. TRACÉWET. Rechtbank niet bevoegd om in eerste aanleg te oordelen over een beroep tegen een besluit dat betrekking heeft op de Tracéwet. Afwijzing verzoeken om vergoeding van schade ten gevolge van het vastgestelde Tracébesluit Omlegging Zuid-Willemsvaart Maas-Den Dungen. De Afdeling overweegt ambtshalve dat de wetgever in artikel 8:6, eerste lid, gelezen in verbinding met artikel 2 van bijlage 2 van de Awb, de bevoegdheid van de rechtbank om in eerste aanleg te oordelen over een beroep tegen een besluit dat betrekking heeft op de Tracéwet uitdrukkelijk heeft uitgesloten. De rechtbank had zich derhalve onbevoegd moeten verklaren om in dit geval van de ingestelde beroepen kennis te nemen en had de beroepschriften ter behandeling moeten doorsturen aan de Afdeling.

[ECLI:NL:RVS:2018:2621](#)

JnB2018, 773

MK ABRS, 01-08-21018, 201706502/1/A2

bestuur van de raad voor rechtsbijstand (de raad).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 7:13 lid 5

HOORPLICHT. Werkwijze bezwaarcommissie om het bestuur van de raad voor rechtsbijstand (raad) niet uit te nodigen voor de hoorzitting in bezwaar is in strijd met het vijfde lid van artikel 7:13 Awb. Dat de raad bij de behandeling van bezwaarschriften een informele aanpak hanteert, neemt niet weg dat, indien de raad besluit om zich door een commissie in de zin van artikel 7:13, eerste lid, van de Awb te laten adviseren, hij en die commissie vervolgens de verplichtingen uit die bepaling dienen na te leven, waaronder die in het vijfde lid.

[...] De rechtbank heeft het besluit [...] vernietigd wegens strijd met artikel 7:13, vijfde lid, van de Awb. [...]

[...] De raad betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het enkele feit dat de bezwaarcommissie hem niet expliciet voor het horen heeft uitgenodigd, niet betekent dat de bezwaarcommissie heeft gehandeld in strijd met artikel 7:13, vijfde lid, van de Awb. Volgens de raad heeft de rechtbank niet onderkend dat de organisatiestructuur van de raad en zijn werkwijze in bezwaar essentieel verschillen van die van de gemeente Rotterdam, waarop de uitspraken van de CRvB [Red: CRvB 26 maart 2013, [ECLI:NL:CRVB:2013:BZ5700](#), en 10 maart 2015, [ECLI:NL:CRVB:2015:706](#)] zien, en dat hij het beginsel van hoor en wederhoor in zijn dagelijkse praktijk tot uiting brengt. De raad licht toe dat hij bij de behandeling van bezwaarschiften een informele aanpak hanteert. Een juridisch medewerker van de raad heeft telefonisch of per e-mail contact met de bezwaarmaker, waarbij het beleid van de raad aan de orde komt en standpunten worden uitgewisseld. Als dat contact niet tot een bevredigende oplossing leidt, wordt de zaak ter advisering aan de bezwaarcommissie voorgelegd. Of de raad gebruik maakt van de mogelijkheid om zijn standpunt op de hoorzitting nader toe te lichten, is afhankelijk van het type en de complexiteit van de zaak. De juridisch medewerker die de zaak behandelt neemt contact op met de secretaris van de betreffende hoorzitting en geeft aan of er namens de raad een vertegenwoordiger zal verschijnen. Gelet op de omvang van de organisatie en de korte lijnen gebeurt dit niet schriftelijk maar mondeling, aldus de raad. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat hij zijn werkwijze inmiddels heeft aangepast. De bezwaarcommissie nodigt hem nu wel uit voor de hoorzitting, aldus de raad.

[...] De wetsgeschiedenis (Kamerstukken II 1988/1989, 21 221, nr. 3, p. 155) benadrukt dat een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan krachtens deze bepaling [Red: het vijfde lid van artikel 7:13 van de Awb] steeds voor de hoorzitting wordt uitgenodigd. Voor het maken van een uitzondering daarop biedt de Awb geen ruimte. Daarbij merkt de Afdeling op dat indien een uitnodiging voor de hoorzitting achterwege wordt gelaten de bezwaarcommissie daarmee voor zichzelf en de bezwaarmaker op voorhand de mogelijkheid uitsluit om op de hoorzitting een op de zaak toegespitste mondelinge reactie van het bestuursorgaan op het bezwaarschrift te vernemen. Zoals ter zitting ook is gebleken, erkent de raad dat de bezwaarcommissie hem niet heeft uitgenodigd voor de hoorzitting die in bezwaar heeft plaatsgevonden. De raad heeft toegelicht dat de bezwaarcommissie hem daarvoor niet schriftelijk of per e-mail heeft uitgenodigd en dat hij geen moment kan aanwijzen waarop hij door de bezwaarcommissie is uitgenodigd. Uit het voorgaande volgt dat, [...], de bezwaarcommissie de verplichting die is opgenomen in het vijfde lid van artikel 7:13 van de Awb niet heeft nageleefd. Dat de raad bij de behandeling van bezwaarschriften een informele aanpak hanteert, neemt niet weg dat, indien de raad besluit om zich door een commissie in de zin van artikel 7:13, eerste lid, van de Awb te laten adviseren, hij en die commissie vervolgens de verplichtingen uit die bepaling dienen na te leven, waaronder die in het vijfde lid. De Afdeling betreft hierbij het volgende. Deze zogeheten informele aanpak zoals toegepast door de raad is erop gericht na indiening van een bezwaarschrift al in een vroegtijdig stadium contact te leggen met de indiener, uitleg te verschaffen en zo mogelijk tot

overeenstemming te komen. Indien die overeenstemming wordt bereikt, leidt dit tot een door de raad geregistreerde intrekking van het bezwaarschrift. Indien echter als sluitstuk van de informele aanpak geen intrekking plaatsvindt, dient de bezwaarschriftprocedure in overeenstemming met de in de Awb neergelegde regels te worden afgewikkeld. Ook de omstandigheid dat de raad een kleine organisatie is, waarin de lijnen kort zijn, zet die verplichting niet opzij. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2481](#)

JnB2018, 774

MK ABRS 15-08-2018, 201706448/1/A3

burgemeester van Amsterdam.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 7:11

Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 (hierna: de APV)

REFORMATIO IN PEIUS. De vraag of een volledige heroverweging van het primaire besluit heeft plaatsgevonden, zoals vereist in het eerste lid van artikel 7:11 van de Awb, betreft geen ambtshalve door de rechter te toetsen punt.

Verwijzing naar ABRS 17-09-2003, [ECLI:NL:RVS:2003:AK4023](#). Het betoog van [appellante] dat de rechtbank ten onrechte heeft nagelaten om het verbod op reformatio in peius ambtshalve te toetsen, faalt daarom.

[ECLI:NL:RVS:2018:2718](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB2018, 775

ABRS, 08-08-2018, 201704992/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Lisse.

Zondagswet 3 lid 1, 6

ZONDAGSWET. HANDHAVING. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat, daargelaten de vraag of de geluiden afkomstig van het laden en lossen op een afstand van meer dan 200 meter van de supermarkt hoorbaar zijn, indien daarvan wordt uitgegaan, deze geluiden niet zodanig zijn dat de artikelen 3 en 6 van de Zondagswet daarmee worden overtreden. Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de omstandigheid dat de supermarkt op zondag is geopend de bevoorrading met verse producten op die dag noodzakelijk maakt en dat daarbij het maken van geluid onvermijdelijk is, zodat de openbare rust niet zonder genoegzame reden wordt verstoord.

[ECLI:NL:RVS:2018:2668](#)

JnB2018, 776

MK ABRS, 08-08-2018, 201703358/1/A3

bestuur van de Nederlandse Emissieautoriteit (de NEa).

Verordening (EU) Nr. 601/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de monitoring

en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad 8 (MRV)

Verordening (EU) nr. 600/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de verificatie van broeikasgasemissie- en tonkilometerverslagen en de accreditatie van verificateurs krachtens Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (AVV) 3

Wet milieubeheer 18.5, 18.6a

EU-VERORDENING (MRV). BOETE. Uitleg bepalingen Unierecht. Bij de invulling van de term 'beduidende' in artikel 8 van de MRV heeft de NEa terecht aansluiting gezocht bij het begrip 'materiële onjuistheid', zoals gedefinieerd in artikel 3, onder 5, van de AVV en bij het in artikel 23, tweede lid, van de AVV genoemde materialiteitsniveau van 2% van de totale gerapporteerde emissies.

[...] De NEa heeft [appellante] een boete opgelegd wegens overtreding van de artikelen 4 en 8 van de Verordening (EU) Nr. 601/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de MRV) en daarmee artikel 18.5, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

[...] De uitleg van bepalingen van Unierecht moet plaatsvinden volgens de door het Hof van Justitie in zijn rechtspraak beschreven methode. Volgens die methode is bij de uitleg van de tekst van artikel 8 van de MRV in de eerste plaats een vergelijking van de verschillende taalversies vereist (zie punt 18 van het arrest van het Hof van Justitie van 6 oktober 1982, 283/81, Cilfit, [ECLI:EU:C:1982:335](#)). Verder moet de betrokken bepaling, gelet op de noodzaak van een eenvormige uitleg van deze versies, indien daartussen verschillen bestaan, worden uitgelegd met inachtneming van de algemene opzet en de doelstelling van de regeling waarvan zij een onderdeel vormt (zie punt 28 van het arrest van het Hof van Justitie van 24 oktober 1996, C-72/95, Kraaijeveld, [ECLI:EU:C:1996:404](#)). Ook als de taalversies volledig overeenstemmen, moet in het oog worden gehouden dat het Unierecht een eigen terminologie bezigt. In de tweede plaats moet bij de bepaling van de betekenis en de draagwijdte van die begrippen volgens vaste rechtspraak van het Hof rekening worden gehouden zowel met de bewoordingen van de betrokken bepalingen van Unierecht als met de context ervan, alsook met de doelstellingen van de regeling waarvan zij deel uitmaken en met de ontstaansgeschiedenis van die regeling (zie punt 58 van het arrest van het Hof van Justitie van 24 juni 2015, C-373/13, H.T., [ECLI:EU:C:2015:413](#)). In de derde plaats kan de considerans van de MRV de inhoud van de bepaling preciseren (zie punt 42 van het arrest van het Hof van Justitie van 11 juni 2015, C-554/13, Z. Zh. en I.O., [ECLI:EU:C:2015:377](#))."

[...] De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat uit de bewoordingen van artikel 8 blijkt dat deze bepaling mede ziet op het emissieverslag. Dit mag geen beduidende onjuiste opgaven bevatten.

[...] [appellante] heeft, door de uurwaarde van de CO₂-emissie van de bronstroom fakkels in het jaar 2013 als dagwaarde te rapporteren, de uitstoot van deze bronstroom met een factor 24 en het totaal van de emissies met 50.108 ton CO₂ ondergerapporteerd. De Afdeling is met de rechtbank van oordeel dat de NEa zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat deze onderrapportage van 2,5% van de totale CO₂-

emissies van [appellante] heeft te gelden als een beduidende onjuiste opgave in de zin van artikel 8 van de MRV.

Anders dan de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de NEa bij de invulling van de term 'beduidende' in artikel 8 van de MRV terecht aansluiting heeft gezocht bij het begrip 'materiële onjuistheid', zoals gedefinieerd in artikel 3, onder 5, van de AVV en bij het in artikel 23, tweede lid, van de AVV genoemde materialiteitsniveau van 2% van de totale gerapporteerde emissies. [...]

[...] De NEa heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de omstandigheid dat bij het verificatieonderzoek noodzakelijkerwijs niet alle posten kunnen worden beoordeeld niet maakt dat de exploitant van de inrichting over posten die buiten het onderzoek blijven geen beduidende onjuiste opgave kan doen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2627](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2018, 777

MK ABRS, 01-08-2018, 201704028/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Kampen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a en c, 2.3a lid 1, 8.2a

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II: artikel 3 lid 2

Wet verduidelijking voorschriften woonboten

WABO. HANDHAVING. WOONBOTEN. Wat betreft het afmeren van de recreatiwoonschepen bestond ten tijde van de aangevallen uitspraak concreet zicht op legalisering. De in de overgangsregeling Wet verduidelijking voorschriften woonboten opgenomen gelijkstelling legaliseert niet alleen de strijdigheid met de bouwregels in het bestemmingsplan, maar ook het met het bestemmingsplan strijdige gebruik van woonboten.

[...] [Lastgeving] onder oplegging van een dwangsom [...] om recreatiwoonschepen op de percelen [...] te verwijderen en verwijderd te houden.

[...] Nu het voorstel voor de Wet verduidelijking voorschriften woonboten ten tijde van de aangevallen uitspraak door zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer was aangenomen en was gepubliceerd, heeft de rechtbank bij de beoordeling van de vraag of op dat moment concreet zicht op legalisering bestond, terecht betrokken of met deze inmiddels op 1 januari 2018 in werking getreden wet de overtreding zou worden opgeheven.

Met de inwerkingtreding van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten is artikel 8.2a aan de Wabo toegevoegd.

[...] Niet meer in geschil dat de recreatiwoonschepen moeten worden aangemerkt als woonboten als bedoeld in de zin van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten.

[...] Zoals volgt uit de memorie van toelichting bij de Wet verduidelijking voorschriften woonboten (Kamerstukken II 2015-2016, 34 434, nr. 3), heeft de wetgever beoogd een oplossing te bieden voor de situatie die is ontstaan voor woonboten die na de uitspraak van 16 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1331](#), illegaal blijken te zijn omdat ze moeten worden aangemerkt als bouwwerk in de zin van de Woningwet en de Wabo, maar geen omgevingsvergunning hebben. In de wet is overgangsrecht opgenomen voor alle bestaande woonboten en bestaande andere drijvende objecten die hoofdzakelijk worden gebruikt voor verblijf, die voorheen niet werden aangemerkt als bouwwerken en die voldeden aan de voor die constructies geldende lokale regels. Blijkens de memorie van toelichting worden woonboten waarvoor krachtens een provinciale of gemeentelijke verordening geen vergunning of ontheffing werd vereist voor het bouwen of gebruiken ervan gelijkgesteld met een bouwwerk waarvoor een omgevingsvergunning is verleend voor het bouwen, brandveilig gebruik of planologisch strijdig gebruik. Met het van rechtswege verlenen van de omgevingsvergunning kunnen ook deze woonboten blijven liggen zonder dat de eigenaren en gebruikers ervan nieuwe vergunningen hoeven aan te vragen.

Evenals de rechtbank ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat de recreatiwoonschepen van [partij A] en [partij B], [partij C] en [partij D] niet door de in de overgangsregeling opgenomen gelijkstelling worden gelegaliseerd, omdat het afmeren van een recreatiwoonschip in strijd is met de ter plaatse geldende bestemming "Water". Het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel c, van de Wabo moet in ruime zin worden uitgelegd. Dat wil zeggen dat het begrip gebruiken als daar bedoeld betrekking heeft op zowel het gebruik van gronden of bouwwerken als het bouwen en slopen van bouwwerken in strijd met planologische regelgeving, in het bijzonder het bestemmingsplan. In artikel 8.2a van de Wabo wordt de daar vermelde omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onderdeel c, van de Wabo niet beperkt in die zin dat deze uitsluitend ziet op het niet voldoen aan de bouwregels van het bestemmingsplan. Evenmin biedt de geschiedenis van totstandkoming van de Wet verduidelijking voorschriften woonboten concrete aanknopingspunten voor deze beperkte uitleg. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat de in de overgangsregeling opgenomen gelijkstelling niet alleen de strijdigheid met de bouwregels in het bestemmingsplan legaliseert, maar ook het met het bestemmingsplan strijdige gebruik van woonboten. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2577](#)

JnB2018, 778

Tussenuitspraak ABRS, 01-08-2018, 201706558/1/A1

algemeen bestuur van de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum van de gemeente Amsterdam (thans: het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam; hierna: het college).

WABO. Weigering omgevingsvergunning. Uitleg van in planregels opgenomen begrip bouwblok. Motiveringsgebrek.

[...] het college [heeft] geweigerd een omgevingsvergunning te verlenen [...] voor het verbouwen van het pand [...].

[...] De rechtbank heeft voor de uitleg van het in artikel 8.2.2 onder c, van de planregels opgenomen begrip bouwblok, nu dat begrip niet is gedefinieerd in de planregels en in de plantoelichting geen aanknopingspunten te vinden zijn voor de wijze waarop dit begrip moet worden uitgelegd, terecht aanleiding gezien om aansluiting te zoeken bij hetgeen in het algemeen gangbare spraakgebruik daaronder wordt verstaan. [...] Het begrip bouwblok wordt in het 'Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal' omschreven als "huizengroep in stedelijke bebouwing op een aan alle zijden door straten en wegen begrensd terrein." De bouwtekeningen bieden, gelet op deze definitie en de plaats van de lift en het trappenhuis, geen duidelijkheid over de vraag of de uitbreiding in de diepte van het pand op het perceel in de hoek van het bouwblok plaatsvindt. Het college heeft gezien het vorenstaande niet deugdelijk gemotiveerd dat het bouwplan, voor zover het de uitbreiding in de diepte van de achtergevel met een galerij betreft, in strijd is met het bestemmingsplan. De rechtbank heeft dit niet onderkend. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2583](#)

JnB2018, 779

MK ABRS, 01-08-2018, 201801739/1/A1

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Regeling omgevingsrecht (Mor) 2.2 onder vijf, onder e

WABO. RELATIVITEITSEIS. Brandveiligheidseisen strekken kennelijk niet tot bescherming van het belang van appellant in kwestie. De in artikel 2.2, onder vijf, onder e, van de Mor gestelde gegevens en bescheiden dienen volgens de aanhef van dat artikel om de toetsing aan de brandveiligheidseisen uit het Bouwbesluit 2012 mogelijk te maken. Deze brandveiligheidseisen strekken tot bescherming van de belangen van eigenaren en gebruikers van de gebouwen waarvoor die eisen gelden en eigenaren en gebruikers van belendende gebouwen. Verwijzing naar ABRS 29 juni 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1796](#). Geen aanleiding voor het oordeel dat het begrip 'belendend' moet worden uitgelegd in die zin dat daaronder ook belangen worden begrepen van eigenaren of gebruikers van niet naastgelegen bebouwing die hinder zouden kunnen ondervinden van eventuele schadelijke stoffen.

[ECLI:NL:RVS:2018:2542](#)

JnB2018, 780

MK ABRS, 08-08-2018, 201707702/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn.

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II 2 lid 12 onder b

WABO. Hekwerk kan niet omgevingsvergunningvrij worden gerealiseerd. Hekwerk is voorzien op perceel met de bestemming "Bos en natuurgebied" en perceel waarop de woning is gelegen, heeft bestemming "Woondoeleinden". Gelet op deze verschillende bestemmingen bestaat geen functionele relatie tussen het hekwerk en het perceel waarop de woning is gelegen.

[...] [Weigering] omgevingsvergunning [...] voor het uitbreiden van een bestaand hekwerk [...].

[...] Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 25 april 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:1586](#)) komt bij de beoordeling of sprake is van een functionele relatie tussen de afscheiding en de woning doorslaggevende betekenis toe aan de voor het perceel geldende planologische regeling. Met deze benadering wordt de jurisprudentie voortgezet die is ontwikkeld onder de werking van het Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken (hierna: Bblb) (onder meer de uitspraak 14 februari 2007, [ECLI:NL:RVS:2007:AZ8479](#)), waarvoor ook steun kan worden gevonden in de Nota van Toelichting bij het Bor (Stb. 2010, 143, blz. 149-151). [...]

[...] Vast staat dat het hekwerk is voorzien op de delen van het perceel met de bestemming "Bos en natuurgebied" en dat het deel van het perceel waarop de woning is gelegen de bestemming "Woondoeleinden" heeft. Onder verwijzing naar de hiervoor [...] genoemde uitspraak van 25 april 2014, waarin doorslaggevende betekenis wordt toegekend aan de voor het perceel geldende planologische regeling, overweegt de Afdeling dat de rechtbank gelet op deze verschillende bestemmingen terecht heeft overwogen dat geen functionele relatie bestaat tussen het hekwerk en het perceel waarop de woning is gelegen. Dat de onderscheiden percelen volgens [appellant] tezamen één landgoed vormen en dat het hekwerk niet afdoet aan de op de percelen rustende bestemmingen, geeft geen aanleiding daar anders over te oordelen, reeds omdat dit onverlet laat dat sprake is van verschillende planologische bestemmingen. Dat volgens de Nota van Toelichting slechts in uitzonderingssituaties sprake zal zijn van perceelgedeelten die in ruimtelijk opzicht helemaal niet zijn aan te merken als onderdeel van het perceel waarop zich het gebouw bevindt, kan gelet op hetgeen hiervoor is overwogen over de verschillende bestemmingen op de onderscheiden percelen niet leiden tot een ander oordeel.

Het voorgaande betekent dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het hekwerk niet omgevingsvergunningvrij kan worden gerealiseerd. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2619](#)

JnB2018, 781

ABRS, 08-08-2018, 201704493/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Uithoorn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a

WABO. HANDHAVING. BOUWWERK. Verharding in kwestie is geen bouwwerk en voor het bouwen is geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo vereist. De omstandigheid dat zich in de door [appellant] op de grond aangebrachte betonlaag een wapeningsnet bevindt, maakt niet dat de verharding moet worden aangemerkt als een constructie. Het wapeningsnet is enkel bedoeld om scheurvorming te voorkomen, zo heeft [appellant] ter zitting toegelicht. Verder heeft hij onweersproken gesteld dat het wapeningsnet als zodanig geen constructieve functie heeft. Bovendien maakt het wapeningsnet onderdeel uit van de aangebrachte verharding. Naar het oordeel van de Afdeling is de aangebrachte

verharding, met daarin het wapeningsnet, gelet hierop, niet aan te merken als een constructie (vergelijk ook de uitspraak van de Afdeling van 19 april 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1099](#)).

[ECLI:NL:RVS:2018:2657](#)

JnB2018, 782

MK ABRS, 15-08-2018, 201708229/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Asten.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

WABO. Omgevingsvergunning nieuwe bedrijfswoning op [locatie 1].

Aanvaardbaarheid geluidsbelasting van de activiteiten van de nabijgelegen

inrichting van [appellante sub 1] op de nieuwe woning. Dat in de aan haar

verleende milieuvergunning is bepaald dat het geluidniveau op de gevel van

[locatie 1] in de nachtperiode maximaal 33 dB(A) mag bedragen brengt niet

mee dat het college van die waarde had moeten uitgaan. Het college komt

beoordelingsruimte toe en het staat het college vrij om de richtwaarden voor

woonomgevingen uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening te

hanteren.

[...] aan [appellant sub 2] omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een nieuwe woning op de locatie [locatie 1] [...].

[...] [appellant sub 2] exploiteert op het perceel een pluimveehouderij en, als nevenactiviteit, een containerverhuurbedrijf. Op het perceel bevindt zich in de bestaande situatie reeds een bedrijfswoning. Deze woning zal worden gesloopt. Het bouwplan voorziet in het oprichten van een nieuwe bedrijfswoning. [appellante sub 1] exploiteert een varkens- en paardenhouderij op het nabijgelegen perceel [locatie 2] [...] en vreest als gevolg van de realisering van de woning in zijn bedrijfsvoering te worden belemmerd, aangezien de nieuwe bedrijfswoning dichterbij zijn bedrijf is voorzien.

[...] Het college heeft voor het bouwplan omgevingsvergunning verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in samenhang gelezen met artikel 4.5.17 van het bestemmingsplan.

[...] [appellante sub 1] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat niet is voldaan aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 4.5.17 van de planregels zodat voor het bouwplan geen omgevingsvergunning met toepassing van dit artikel kon worden verleend. Volgens [appellante sub 1] is ten onrechte uitgegaan van een grenswaarde voor de nachtperiode van 35 dB(A), omdat in de milieuvergunning is bepaald dat het geluidniveau op de gevel van [locatie 1] in de nachtperiode maximaal 33 dB(A) mag bedragen.

[...] Het door [appellante sub 1] in hoger beroep aangevoerde biedt geen grond voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college bij de beoordeling van de aanvraag heeft mogen uitgaan van een grenswaarde voor de nachtperiode van 35 dB(A). Dat in de aan haar verleende milieuvergunning is bepaald dat het geluidniveau op de gevel van [locatie 1] in de nachtperiode maximaal 33 dB(A) mag bedragen brengt, anders dan [appellante sub 1] betoogt, niet mee dat het college van die waarde had moeten uitgaan. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college bij de beoordeling

van de aanvaardbaarheid van de te verwachten geluidbelasting van de activiteiten van de inrichting van [appellante sub 1] op de nieuwe woning, beoordelingsruimte toekomt en dat het college vrijstaat om - ter invulling van die ruimte - de richtwaarden voor woonomgevingen van 45, 40 en 35 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening te hanteren. De rechtbank heeft voorts terecht in aanmerking genomen dat sprake is van een aanvraag om omgevingsvergunning voor een nieuwe bedrijfswoning en dat het aan de milieuvergunning van [appellante sub 1] verbonden voorschrift de bestaande bedrijfswoning betreft. Beoordeeld dient te worden of de verleende omgevingsvergunning voor de nieuwe bedrijfswoning belemmeringen oplevert voor de bedrijfsvoering van [appellante sub 1]. De rechtbank heeft terecht overwogen dat dit een zelfstandige beoordeling betreft die plaats kan vinden zonder dat eerst een wijziging van de aan de vergunning van [appellante sub 1] verbonden voorschriften plaatsvindt. De enkele stelling in hoger beroep dat het onduidelijk is hoe de rechtbank tot haar conclusie is gekomen en dat geen sprake is van beoordelingsruimte, is onvoldoende voor het oordeel dat de overwegingen van de rechtbank onjuist zijn. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2703](#)

JnB2018, 783

MK ABRS, 15-08-2018, 201708004/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Leiden.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder 2°

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II: artikel 4 lid 4

WABO. Omgevingsvergunning crematoriumcomplex. Maatschappelijke bestemming. Gezien de functie van het uitvaartcentrum is het gebruik van het perceel ten behoeve van een uitvaartcentrum in overeenstemming met de planregels. Het crematorium is in strijd met de bestemming. Een crematorium valt niet onder de in de planregels genoemde maatschappelijke functies en heeft met die functies onvoldoende raakvlakken. Een crematorium is niet gelijk te stellen met een begraafplaats.

[...] omgevingsvergunning [...] voor het verbouwen en uitbreiden van het crematoriumcomplex [...].

[...] In het geldende bestemmingsplan heeft het perceel de bestemming "Maatschappelijk" gekregen.

Ingevolge artikel 13 van de planregels van het bestemmingsplan zijn de voor "Maatschappelijk" aangewezen gronden bestemd voor:

- a. maatschappelijk;
- b. een begraafplaats, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats'; met de daarbij behorende voorzieningen zoals: [...]

Ingevolge artikel 1.47 van de planregels wordt onder 'maatschappelijk' verstaan: (para)medische, sociaal culturele, levensbeschouwelijke, religieuze, onderwijs-, sport- en recreatie voorzieningen, (semi-)overheidsinstellingen, zorgvoorzieningen en verenigingsleven."

[...] Tussen partijen is niet in geschil dat een uitvaartcentrum niet gelijkgesteld kan worden aan een begraafplaats als bedoeld in artikel 13, aanhef en onder b, en ingevolge dat artikelonderdeel dus niet is toegestaan.

Het uitvaartcentrum, waarvoor omgevingsvergunning is aangevraagd, staat mede ten dienste van de op het perceel aanwezige begraafplaats. De Afdeling overweegt onder verwijzing naar haar eerdere uitspraak van 7 juni 2006, [ECLI:NL:RVS:2006:AX7051](#), dat een uitvaartcentrum, ook al wordt het op commerciële basis geëxploiteerd, dienstbaar is aan het bewijzen van de laatste eer aan en het afscheid nemen van een overledene. Dit gaat gepaard met religieuze beleving of menselijke bezinning. Een uitvaartcentrum heeft een bijzondere functie die aanmerkelijke raakvlakken heeft met sociaal-culturele en religieuze voorzieningen (vergelijk de uitspraak van 17 september 2008, [ECLI:NL:2008:RVS:BF0998](#)). De omstandigheid dat een uitvaartcentrum 24 uur per dag bereikbaar is, maakt dit niet anders. De rechtbank heeft, gezien de functie van het uitvaartcentrum, terecht overwogen dat het gebruik van het perceel ten behoeve van een uitvaartcentrum in overeenstemming is met artikel 13, aanhef en onder a, van de planregels. [...]

[...] Een crematorium is bedoeld voor het uitvoeren van crematies. De rechtbank heeft terecht overwogen dat een crematorium niet onder de in artikel 1.47 genoemde functies valt en met die functies onvoldoende raakvlakken heeft, zodat een crematorium niet ingevolge artikel 13, aanhef en onder a, van de planregels is toegestaan. [...]

Een crematorium is niet gelijk te stellen met een begraafplaats. Het crematorium is daarom niet toegestaan ingevolge artikel 13, aanhef en onder b.

Gezien wat hiervoor is overwogen, moet worden geoordeeld dat een crematorium in strijd is met de bestemming. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2704](#)

JnB2018, 784

MK ABRS, 08-08-2018, 201704521/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Uden.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 2.1 lid 1 aanhef en onder e, 2.6, 2.31 2.33

Besluit externe veiligheid inrichtingen 4

WABO-milieu. HANDHAVING. REVISIE- OF VERANDERINGSVERGUNNING? LPG-installatie binnen inrichting. In dit geval is de vergunning van 13 november 2014 geen veranderingsvergunning maar een revisievergunning als bedoeld in artikel 2.6 van de Wabo. Uit het vierde lid van die bepaling volgt dat de vergunningen uit 1990 en 1991 voor een tankstation waar ook LPG wordt verkocht zijn vervallen. Het college heeft die vergunningen dan ook terecht niet in zijn beoordeling betrokken.

[ECLI:NL:RVS:2018:2659](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

WRO/Wro/Woningwet

JnB2018, 785

MK ABRS, 01-08-2018, 201704928/1/A1

algemeen bestuur van de bestuurscommissie van het stadsdeel Centrum (thans: het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam en hierna te noemen: het college).

Woningwet 43 lid 1 aanhef en onder e

WONINGWET. HANDHAVING. Gelet op de visuele effecten van de "Tea for Two-balkons" op de omgeving en de intensivering van het gebruik van de voorgevel, heeft de rechtbank terecht geconcludeerd dat het aanbrengen van balkons aan de voorgevel niet kan worden aangemerkt als een verandering van niet-ingrijpende aard als bedoeld in artikel 43, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woningwet zoals die luidde ten tijde van belang. Ook sinds de inwerkingtreding van de Wabo is voor het aanbrengen van de balkons een vergunning vereist.

[...] [Lastgeving] de "Tea for Two-balkons" aan de voorzijde van het pand te verwijderen en verwijderd te houden onder oplegging van een dwangsom [...].

[...] De balkons zijn ruim 1,5 meter breed en steken, gemeten aan de onderzijde, ongeveer 50 centimeter uit. Aan de bovenzijde zijn de balkons voorzien van een rand die verder uitsteekt dan de onderzijde.

[...] Onder verwijzing naar vaste jurisprudentie van de Afdeling [...] heeft de rechtbank terecht overwogen dat de term "van niet-ingrijpende aard" als bedoeld in artikel 43, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woningwet, in bouwkundige en in stedenbouwkundige zin dient te worden opgevat. Bij dat laatste aspect spelen zowel het planologische als het feitelijke effect dat de ter beoordeling staande verandering op de omgeving heeft, een rol. In dit geval leidt het aanbrengen van balkons aan de voorgevel van de panden tot de visuele effecten zoals de rechtbank die heeft betrokken bij haar uitspraak, namelijk het aanbrengen van een constructie van niet geringe omvang aan historische panden die gelet op hun voormalige functie als pakhuis niet over balkons beschikken. Ook leidt het aanbrengen van balkons aan de gevels tot een ander en intensiever gebruik van de voorgevel van de panden. Daar waar eerst alleen een raam aanwezig was, is een constructie voor het raam geplaatst waarop een of twee personen in de buitenlucht kunnen verblijven. Dergelijk gebruik is niet vergelijkbaar met het gebruik van een raam. Het betoog van [appellant] en anderen dat de balkons vergelijkbaar zijn met uitstekende bouwdelen van ondergeschikte aard, wordt daarom niet door de Afdeling gevolgd.

Gelet op de visuele effecten van de balkons op de omgeving en de intensivering van het gebruik van de voorgevel, heeft de rechtbank terecht geconcludeerd dat het aanbrengen van balkons aan de voorgevel niet kan worden aangemerkt als een verandering van niet-ingrijpende aard als bedoeld in artikel 43, eerste lid, aanhef en onder e, van de Woningwet zoals die luidde ten tijde van belang. Dat betekent dat voor het aanbrengen van de balkons een vergunning was vereist.

[...] Ook sinds de inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is voor het aanbrengen van de balkons een vergunning vereist.

[ECLI:NL:RVS:2018:2560](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB2018, 786

MK ABRS, 08-08-2018, 201705849/1/A2

college van burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder b

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1

PLANSCHADE. PLANVERGELIJKING. NORMAAL MAATSCHAPPELIJK RISICO.

Verlenen omgevingsvergunning was zelfstandige oorzaak van planschade en is terecht buiten beschouwing gelaten in de vergelijking met het nieuwe bestemmingsplan.

Indien het plangebied geen zuivere inbreidingslocatie is, maar tevens de kenmerken van een uitbreidingslocatie vertoont, ziet de Afdeling daarin geen aanleiding om de jurisprudentie over de drempel van 5% (o.w. 9.4) in dit geval niet toe te passen.

[...] tegemoetkomingen in planschade toegekend [...]

[...] [belanghebbende A], [belanghebbende B], [belanghebbende C], [belanghebbende D], [belanghebbende E] en [belanghebbende F] (hierna gezamenlijk ook: de aanvragers) waren op de peildatum eigenaren van ten oosten van het plangebied gelegen woningen. Zij hebben het college ieder verzocht om een tegemoetkoming in planschade als gevolg van de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan.

[...] Partijen zijn in hoger beroep verdeeld over het oordeel van de rechtbank over vier onderdelen van de door de Haute Equipe gemaakte vergelijking tussen de onder het oude en nieuwe bestemmingsplan bestaande planologische mogelijkheden in het plangebied en over het antwoord op de vraag of en zo ja, in hoeverre de gestelde schade onder het normale maatschappelijke risico van de aanvragers valt.

[...] Dat het verlenen van omgevingsvergunning, krachtens artikel 3.3 van de bij het oude bestemmingsplan behorende regels, bij recht mogelijk was, laat onverlet dat die vergunning, gelet op de in de aangevallen uitspraak vermelde wettelijke bepalingen, een zelfstandige oorzaak van planschade was. Dat betekent dat de mogelijkheid dat die vergunning onder het oude planologische regime was verleend terecht buiten beschouwing is gelaten in de vergelijking met het nieuwe bestemmingsplan.

[...] 9.4. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling (onder meer de uitspraak van 2 maart 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:530](#)), is bij waardevermindering van een onroerende zaak als gevolg van een normale maatschappelijke ontwikkeling, zoals woningbouw op een inbreidingslocatie van een bestaande woonkern, waarbij die woningbouw in de lijn der verwachtingen lag, een waardevermindering tot vijf procent van de waarde van de onroerende zaak, in verhouding tot de waarde van de onroerende zaak onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade, substantieel, maar niet zodanig zwaar dat deze schade niet voor rekening van de aanvrager kan worden gelaten. Dit betekent dat een

waardevermindering tot vijf procent van de waarde van de onroerende zaak in deze categorie gevallen in beginsel tot het normale maatschappelijke risico van de aanvrager behoort.

[...] Indien het plangebied, anders dan Langhout heeft gesteld, geen zuivere inbreidingslocatie is, maar tevens de kenmerken van een uitbreidingslocatie vertoont, ziet de Afdeling daarin geen aanleiding om de onder 9.4 genoemde jurisprudentie in dit geval niet toe te passen.

Het college heeft geen bijzondere omstandigheden aangevoerd die rechtvaardigen dat in dit geval een uitzondering wordt gemaakt op het uitgangspunt dat een waardevermindering tot vijf procent van de waarde van de onroerende zaak tot het normale maatschappelijke risico van de aanvrager behoort.

Voor zover de schade die de aanvragers als gevolg van de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan hebben geleden, niet uitstijgt boven vijf procent van de waarde van de woningen onmiddellijk vóór het ontstaan van de schade, heeft de rechtbank niet onderkend dat het college die schade ten onrechte niet voor hun rekening heeft gelaten. Dat, naar Haute Equipe heeft gesteld, maar Langhout heeft bestreden, de planologische ontwikkeling op relatief korte afstand van de woningen heeft plaatsgevonden, leidt niet tot een ander oordeel. Aan de korte afstand, daargelaten dat deze bij een locatie als het plangebied niet ongebruikelijk is, komt hier geen zelfstandige betekenis toe, omdat de omvang van de waardevermindering van de woningen wordt bepaald door de afstand van de woningen tot de locatie waar de ontwikkeling heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor dient te worden gehouden dat de korte afstand reeds in de waardevermindering van de woningen is verdisconteerd. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2620](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2018, 787

MK CRvB, 26-07-2018, 16/941 ZW

Raad van bestuur van het Uvw.

ZW 29a

Verzekeringsgeneeskundige richtlijn van het Uvw "Zwangerschap en bevalling als oorzaak van ongeschiktheid voor arbeid" (richtlijn)

ZIEKTE. ZWANGERSCHAP EN BEVALLING. De woordkeuze van de verzekeringsarts bezwaar en beroep naar aanleiding van de medische beoordeling stelt niet buiten twijfel dat de rugklachten van appellante voortvloeien uit een andere ziekteoorzaak dan de zwangerschap/bevalling. Dit blijkt evenmin uit de brief van de fysiotherapeut waarin wordt vermeld dat appellante vanaf 20 weken graviditeit bekkenklachten ervaart welke post-partum persisteren, en dat appellante behandeld is volgens de richtlijn zwangerschapsgerelateerde bekkenpijn. Daarnaast gaat ook het Uvw ervan uit dat de arbeidsongeschiktheid van appellante wordt veroorzaakt door een

combinatie van aandoeningen, namelijk een dissociatieve stoornis, rugpijn aspecifiek chronisch en bekkenklachten. Zoals ook in de uitspraak van de Raad van 15 maart 2017 ([ECLI:NL:CRVB:2017:1034](#)) met verwijzing naar punt 4.2.2 van de richtlijn is overwogen, prevaleert in dat geval de ongeschiktheid ten gevolge van zwangerschap, in dit geval de rugpijn en de bekkenklachten, waarvan niet buiten twijfel staat dat zij voortvloeien uit een andere oorzaak dan de zwangerschap/bevalling van appellante. Aangevallen uitspraak vernietigd.

[ECLI:NL:CRVB:2018:2306](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2018, 788

Voorzieningenrechter CRvB, 17-07-2018 (publ. 30-07-2018), 18/2348 PW, 18/2349 PW-VV

college van burgemeester en wethouders van Eindhoven.

PW

PARTICIPATIEWET. HUISBEZOEK. Anders dan het college meent en de rechtbank in de aangevallen uitspraak heeft geoordeeld, is de voorzieningenrechter van oordeel dat niet gezegd kan worden dat verzoeker verwijtbaar niet heeft meegewerkt aan het huisbezoek. De voorzieningenrechter acht daarbij van belang dat verzoeker onder de gegeven omstandigheden onmogelijk kon voldoen aan de eis van de rapporteur om al 8.20 uur bij het uitkeringsadres te zijn. Uit de weergave van het telefoongesprek op 12 januari 2018 dat rond 8.00 uur aanving, blijkt immers dat verzoeker door de sociaal rechercheur wakker is gebeld, dat hij geen eigen vervoer had en daarvoor kennelijk de hulp van zijn familie nodig had, die nog lag te slapen. Verzoeker heeft daarmee impliciet te kennen gegeven dat het voor hem niet haalbaar was om binnen de gestelde termijn van 20 minuten op het uitkeringsadres te verschijnen. Gelet op deze omstandigheden, die door het college niet zijn betwist, had het op de weg van rapporteur gelegen om verzoeker in de gelegenheid te stellen wat later die ochtend alsnog op het uitkeringsadres te verschijnen. Nu hij dat heeft nagelaten en verzoeker strikt aan de onmogelijke eis van 20 minuten heeft gehouden, kan het verzoeker niet worden tegenworpen dat hij gezegd heeft dat de rapporteur maar op een andere dag terug moet komen.

[ECLI:NL:CRVB:2018:2255](#)

JnB2018, 789

CRvB, 10-07-2018 (publ. 31-07-2018), 17/2347 PW-PV

dagelijks bestuur Werk en Inkomen Lekstroom.

PW 54 lid 4

PARTICIPATIEWET. INTREKKING NA OPSCHORTING. Het gaat om een intrekking na opschorting en daarbij moet het volstrekt helder zijn voor de betrokkene wat van hem wordt verwacht en wanneer hij hieraan moet voldoen. In dit geval heeft Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) appellante schriftelijk alleen om bankafschriften verzocht. Appellante heeft hierover tijdig telefonisch contact gezocht met WIL waarbij is afgesproken dat appellante in plaats van de verzochte bankafschriften bewijzen van opheffing onderscheidenlijk niet gebruik van de desbetreffende twee bankrekeningen zou overleggen. In die situatie had het op de weg van WIL gelegen het gewijzigde verzoek om gegevens schriftelijk vast te leggen en daarbij tevens te vermelden dat de oorspronkelijke hersteltermijn werd gehandhaafd. Door dit na te laten is appellante in het ongewisse gebleven over de termijn waarbinnen zij aan het verzoek van WIL had moeten voldoen en is van verzuim dan ook geen sprake. In die situatie was het dagelijks bestuur niet bevoegd om tot intrekking van de bijstand over te gaan. Het hoger beroep slaagt dan ook.

[ECLI:NL:CRVB:2018:2313](https://ecli.nl/crvb/2018/2313)

JnB2018, 790

Voorzieningenrechter Rechtbank Amsterdam, 20-07-2018 (publ. 31-07-2018), AMS 18/4218

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, verweerder.

PW

PARTICIPATIEWET. DAK- OF THUISLOZE. MAATWERK. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter is de vraag of het recht op bijstand van verzoekster niet was vast te stellen met onvoldoende zekerheid bevestigend te beantwoorden, terwijl de bewijslast hiervoor op verweerder rust. De voorzieningenrechter overweegt verder dat het strikt houden van verzoekster aan de inlichtingenplicht, op straffe van intrekking zonder voorafgaande opschorting van de bijstand, geen blijk van maatwerk geeft. Dat maatwerk is geleverd kan, anders dan verweerder ter zitting heeft gesteld, niet enkel worden afgeleid uit het feit dat de opgegeven locaties door handhavingsspecialisten zijn bezocht. Hiermee onderscheidt verweerder verzoekster niet van een reguliere aanvrager. Dit klemt in het geval van verzoekster te meer, gelet op haar voorgeschiedenis zoals uiteengezet in haar levensverhaal dat aan de aanvullende gronden van bezwaar is gehecht en ter zitting nader is toegelicht, met ook in de periode in geding ingrijpende gebeurtenissen. Verzoek voorlopige voorziening toegewezen.

[ECLI:NL:RBAMS:2018:5159](https://ecli.nl/rbams/2018/5159)

JnB2018, 791

Tussenuitspraak Rechtbank Noord-Holland, 17-07-2018 (publ. 31-07-2018), HAA 18/17 en HAA 18/22

college van burgemeester en wethouders van Haarlem, verweerder.

PW 12

PARTICIPATIEWET. BIJZONDERE BIJSTAND. JONGMEERDERJARIGE. Verweerder zal alsnog onderzoek moeten verrichten naar de noodzakelijke bestaanskosten van eiseres.

Rechtbank: Volgens vaste rechtspraak ([ECLI:NL:CRVB:2012:BX2510](https://ecli.nl/crvb/2012/BX2510)) rust bij de beoordeling van een aanvraag als die van eiseres, op het bijstandsverlenend orgaan de plicht om zich een zo goed mogelijk beeld te vormen over de hoogte van de noodzakelijke bestaanskosten van de aanvrager. Hierbij is een gericht onderzoek naar alle van belang zijnde omstandigheden van de aanvrager nodig.

De rechtbank overweegt dat verweerder geen onderzoek heeft verricht naar de hoogte van de noodzakelijke bestaanskosten van eiseres. Aan eiseres is een bijstandsuitkering toegekend naar de norm van artikel 20, eerste lid, aanhef en onder a, van de PW. De hoogte van deze wettelijke norm is afgestemd op het gegeven dat ouders van jongmeerderjarigen onderhoudsplichtig jegens hen zijn. Verweerder heeft niet weersproken dat de ouders van eiseres niet in haar onderhoud kunnen bijdragen. Voor zo'n geval is in artikel 12 van de PW voorzien in een recht op bijzondere bijstand. Deze specifiek op jongmeerderjarige gerichte afstemmingsmogelijkheid gaat voor die in artikel 18, eerste lid, van de PW. Artikel 12 van de PW geeft recht op bijzondere bijstand als de noodzakelijke bestaanskosten hoger zijn dan de norm, waarbij niet is vereist dat het daarbij gaat om andere dan de algemene kosten van bestaan. Het argument van verweerder dat eiseres alleen vraagt om bijstand voor de algemene noodzakelijke kosten van bestaan, kan dan ook geen grond zijn om haar verzoek af te wijzen. Verweerder zal alsnog onderzoek moeten verrichten naar de noodzakelijke bestaanskosten van eiseres. De rechtbank wijst verweerder daarbij op rechtspraak over de compensatie van inkomensachteruitgang ([ECLI:NL:CRVB:2012:BX8486](https://ecli.nl/crvb/2012/BX8486)). Deze rechtspraak ziet weliswaar nog op de Wet werk en bijstand, maar deze is naar het oordeel van de rechtbank onverkort van toepassing.

Verder ziet de rechtbank geen reden om van eiseres te verlangen dat zij haar noodzakelijke kosten van bestaan ondubbelzinnig door middel van schriftelijke bewijzen aantoont.

De rechtbank overweegt verder dat eerst de vraag moet worden beantwoord of aan eiseres op grond van artikel 12 van de PW bijzondere bijstand moet worden verleend alvorens de vraag te beantwoorden of op grond van artikel 18, eerste lid, van de PW -nog- afstemming moet plaatsvinden. Nu beide zaken onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, zal de rechtbank verweerder eerst in de gelegenheid stellen het hiervoor gesignaleerde gebrek te herstellen.

Ter herstel van het gebrek dient verweerder, rekening houdend met de overwegingen (...), opnieuw te beoordelen of eiseres recht heeft op bijzondere bijstand voor de noodzakelijke kosten van het bestaan. Hij zal in dat kader bestreden besluit II moeten aanvullen en zo nodig een nieuw besluit moeten nemen. De rechtbank bepaalt de termijn waarbinnen verweerder het gebrek kan herstellen op zes weken na verzending van deze tussenuitspraak.

[ECLI:NL:RBNHO:2018:6142](https://ecli.nl/rbnho/2018/6142)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB2018, 792

MK CRvB, 15-08-2018, 17/6382 VALYS

FMMU Advies B.V. (FMMU).

Awb 1:1 lid 1 b

WMO. VERVOERSVOORZIENING. Criteria op grond waarvan een privaatrechtelijke rechtspersoon als bestuursorgaan in de zin van artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Awb kan worden aangemerkt. Verduidelijking rechtspraak CRvB en verwijzing naar rechtspraak ABRvS. FMMU voldoet aan het inhoudelijke vereiste en het financiële vereiste. Afwijzing aanvraag om een hoog persoonlijk kilometer budget. De in het Indicatieprotocol neergelegde toekenningscriteria gaan de grenzen van een redelijke beleidsbepaling niet te buiten. Appellante wordt terecht in staat geacht om met de trein te reizen, al dan niet met begeleiding of hulpmiddelen.
[ECLI:NL:CRVB:2018:2554](https://ecli.nl/CRVB:2018:2554)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

Zie in dit verband ook de samenvatting onder "Algemeen Bestuursrecht", JnB2018, 768.

JnB2018, 793

Rechtbank Den Haag, 11-07-2018 (publ. 27-07-2018), SGR 17/6138

college van burgemeester en wethouders van Leiden, verweerder.

Jeugdwet (Jw) 2.3

JEUGDWET. Naar het oordeel van de rechtbank valt onderwijs niet onder de in artikel 2.3 van de Jw genoemde jeugdhulpvoorzieningen in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen ontoereikend zijn. Passend onderwijs wordt, gelet op het stelsel van wettelijke regelingen, geregeld in de Wet passend onderwijs en valt onder de verantwoordelijkheid van het SVO. Dit betekent ook dat de Jw, zoals verweerder met juistheid herhaaldelijk in deze procedure heeft betoogd, geen wettelijke grondslag biedt voor de toekenning van een individuele jeugdhulpvoorziening met als doel het realiseren van (passend) onderwijs.
[ECLI:NL:RBDHA:2018:8310](https://ecli.nl/RBDHA:2018:8310)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Belastingdienst-Toeslagen

JnB2018, 794

MK ABRS, 08-08-2018, 201705412/1/A2 en 201705413/1/A2

Belastingdienst/Toeslagen.

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) 7

Wet op de zorgtoeslag 2a

Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) 9bis

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. De in artikel 9bis, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling gekozen peildatum is niet onredelijk. De overgangsregeling uit artikel 9bis, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling is bewust beperkt tot diegenen die een letselschadevergoeding hebben ontvangen waarvan de hoogte is vastgelegd vóór 11 oktober 2010.

[...] In geschil is of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat een aan [appellante] betaalde schadevergoeding in verband met het overlijden van haar partner bij het bepalen van haar recht op zorgtoeslag voor de jaren 2013 en 2014 niet buiten beschouwing kan worden gelaten.

[...] Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, volgt uit de toelichting bij de ministeriële regeling van 21 december 2012, dat er bewust voor is gekozen om de overgangsregeling uit artikel 9bis, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling te beperken tot diegenen die een letselschadevergoeding hebben ontvangen waarvan de hoogte is vastgelegd vóór 11 oktober 2010. Dit is de datum dat het regeerakkoord, waarin de invoering van een vermogensinkomensbijtelling is afgesproken, als kamerstuk beschikbaar kwam. Voor deze datum is gekozen, omdat de belanghebbende en de vergoeder van de schade vanaf deze datum redelijkerwijs konden verwachten dat er een vermogenstoets zou worden ingevoerd. Bij de bepaling van de hoogte van de schadevergoeding kon in dat geval rekening gehouden worden met het bestaan van een vermogenstoets, waardoor vanaf deze datum geen sprake meer is van benadeling van de belanghebbende door de introductie van de vermogensinkomensbijtelling. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de in artikel 9bis, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling gekozen peildatum niet onredelijk is. Dat niet is gekozen om de datum van de onrechtmatige daad maar de datum van de vaststelling van de schade als uitgangspunt te nemen, is niet onbegrijpelijk. Vóórdat de schade wordt vastgesteld, kan immers rekening worden gehouden met relevante wijzigingen van de regelgeving. Dat voornemens uit een regeerakkoord niet altijd tot uitvoering komen en dat er ook voor had kunnen worden gekozen om de datum waarop aanspraak ontstaat op een schadevergoeding leidend te achten, leidt daarom niet tot een ander oordeel. Zo [appellante] al moet worden gevolgd in haar betoog dat de datum van publicatie van de wijziging van de Wet op de zorgtoeslag, waarbij de vermogenstoets is ingevoerd, leidend zou moeten zijn, kan haar dat niet baten. Deze wetwijziging is immers op 9 mei 2012 in het Staatsblad gepubliceerd. De vaststellingsovereenkomst waarin de hoogte van de aan [appellante] uit te keren letselschadevergoeding is vastgelegd is van latere datum, te weten 20 juni 2012.

De Afdeling ziet voorts geen aanleiding voor het oordeel dat de in artikel 9bis, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling neergelegde overgangsregeling discriminatoir is. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:2667](https://ecli.nl/rvs/2018:2667)

[Naar inhoudsopgave](#)

Paspoortwet

JnB2018, 795

MK ABRS, 15-08-2018, 201707148/1/A3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Paspoortwet 3

Reglement rijbewijzen 33 lid 1 d

Regeling eisen pasfoto's 1

Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 28

PASPOORTWET. Nu noch het pastafarisme als zodanig, noch als stroming of individuele variant daarbinnen kan worden aangemerkt als een godsdienst dan wel levensovertuiging, vormt het dragen van een vergiet geen godsdienstige dan wel levensbeschouwelijke uiting waarvoor gelet op artikel 28, derde lid, van de Paspoortuitvoeringsregeling een uitzondering gemaakt moet worden op de in de Fotomatrix neergelegde eis van een onbedekt hoofd.

[appellante] is lid van de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster en belijdt het pastafarisme. Het vergiet dat zij in het openbaar altijd op haar hoofd heeft, is voor pastafari's een heilig object, dat wordt gedragen om het Vliegend Spaghettimonster te eren. [appellante] heeft een identiteitskaart en een rijbewijs aangevraagd, waarbij zij pasfoto's heeft overgelegd waarop zij met een vergiet als hoofdbedekking staat afgebeeld. De burgemeester heeft de aanvragen afgewezen omdat de pasfoto's niet voldoen aan de acceptatiecriteria volgens de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001. De rechtbank heeft de vraag of de in de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster gehuldigde visie kan worden beschouwd als religieuze of levensbeschouwelijke stroming in het midden gelaten en overwogen dat [appellante] niet heeft aangetoond dat het pastafarisme het bedekken van het hoofd aan haar voorschrijft, zodat haar geen beroep op de uitzonderingsbepaling in de Paspoortuitvoeringsregeling toekomt. [...]

Afdeling: De Afdeling heeft eerder overwogen (uitspraak van 16 november 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BU4596](#)) dat artikel 28, derde lid, van de Paspoortuitvoeringsregeling ertoe strekt om op de in de Fotomatrix neergelegde eis van een onbedekt hoofd een uitzondering te maken voor die gevallen waarin de drager van het document aannemelijk maakt te behoren tot een in de maatschappij aanwezige godsdienst of levensbeschouwelijke stroming die het bedekken van het hoofd van de aanvrager voorschrijft, dit kennelijk omwille van het vereiste respect voor zulke stromingen. [...] De begrippen godsdienst en levensbeschouwing zoals vervat in artikel 28, derde lid, van de Paspoortuitvoeringsregeling, alsmede de achterliggende ratio van deze bepaling, dienen uitgelegd te worden in het licht van hoger recht, in het bijzonder in het licht van de in artikel 6 van de Grondwet en artikel 9 van het EVRM gewaarborgde grondrechten. In de jurisprudentie van het EHRM wordt voor toepasselijkheid van artikel 9 van het EVRM niet de voorwaarde gesteld dat de betreffende gedraging krachtens een specifiek voorschrift van de godsdienst of levensbeschouwing van de betrokkene verplicht is. Het volstaat dat sprake is van een voldoende nauw en direct verband - "a sufficiently close

and direct nexus" - tussen die gedraging en de betreffende godsdienst of levensovertuiging. Niet vereist is, dat betrokkene aannemelijk maakt dat gehandeld wordt ter vervulling van een door deze godsdienst of levensovertuiging voorgeschreven plicht. [...] Bezien in het licht van deze jurisprudentie is het de vraag of de eerder door de Afdeling en thans door de rechtbank in onderhavige zaak gevolgde lijn onverkort gehandhaafd kan worden. [...]

Het EHRM heeft, onder meer in de ontvankelijkheidsbeslissing van 13 november 2008, Mann Singh/Frankrijk, [ECLI:CE:ECHR:2008:1113DEC002447907](https://eclj.europa.eu/cepr/ecli/CE:ECHR:2008:1113DEC002447907), niet alleen aanvaard dat het dragen van religieuze hoofdbedekking op zichzelf als een godsdienstige gedraging aangemerkt zou kunnen worden, maar ook dat die kwalificatie mede van toepassing kan zijn in het specifieke geval dat betrokkene niet bereid is om deze hoofdbedekking tijdelijk af te doen ten behoeve van het maken van foto's voor diploma's, identiteitskaarten, rijbewijzen en dergelijke. Daartoe is dan wel vereist dat aan die weigering een godsdienst of levensbeschouwing ten grondslag ligt. De vraag is derhalve of het pastafarisme als zodanig aangemerkt kan worden.

Volgens vaste jurisprudentie van het EHRM geldt als voorwaarde voor het aanmerken van een samenstel van opvattingen als een godsdienst of levensovertuiging in de zin van artikel 9 van het EVRM, dat die opvattingen een zeker niveau aan overtuigingskracht, ernst, samenhang en belang bereiken [...]. Naar het oordeel van de Afdeling voldoet het pastafarisme niet aan deze criteria. Daartoe overweegt zij als volgt.

De oprichter van de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster, Bobby Henderson, heeft de manifestatie van dit goddelijk monster voor het eerst beschreven in zijn protest tegen het voornemen om op Amerikaanse scholen naast de wetenschappelijke evolutietheorie ook de op de Bijbelse scheppingsleer geïnspireerde 'intelligent design-theorie' te onderwijzen. Henderson schreef daartegen een satirische open brief [...]. In deze open brief stelde hij, dat wanneer het belangrijk is dat kinderen meerdere zienswijzen onderwezen krijgen, het pastafarisme daarin niet mag ontbreken.

Het satirische karakter van het pastafarisme komt onder meer tot uitdrukking in de wijze waarop in de leer van de Kerk van het Vliegend Spaghettimonster gevestigde godsdiensten geparodieerd worden. De Kerk kent heilige boeken, waaronder "The Gospel of the Flying Spaghettimonster", alsmede "The Loose Canon", dat onder meer 'The Old Pastament', 'The New Pastament' en 'The Official Pastafarian Prayer Book' bevat. In het Prayer Book staat het belangrijkste gebed van de pastafari, dat als volgt luidt: "Our Pasta, who "Arghh" in heaven, Swallowed by the shame. Thy Midgit come. Thy Sauce be yum, On top some grated Parmesan. Give us this day our garlic bread. And give us our cutlasses, As we swashbuckle, splice the main-brace and cuss. And lead us into temptation, But deliver us some Pizza. For thine are Meatballs, and the beer, and the strippers, for ever and ever. RAmen." Onmiskenbaar is dit gebed afgeleid van het "Onze Vader" uit de christelijke traditie, en beoogt daarop een persiflage te zijn.

In "The Gospel of the Flying Spaghettimonster" wordt verhaald dat deze godheid op een berg advies gaf aan Mosey, de eerste piraat, in de vorm van tien stenen tabletten. Op weg naar beneden liet Mosey twee van de stenen tabletten vallen, zodat er nog maar acht over zijn. Afgaande op de brief van Henderson leefde Mosey voor het jaar 1800. De

tabletten maken niettemin al melding van TV en breedbandkabel.

De tabletten bevatten aansporingen - 'liever-nietjes' - van het Spaghettimonster. [...]

Het is evident dat deze 'liever-nietjes' een gekscherende variant zijn op de Tien Geboden uit de joods-christelijke traditie.

Gezien het vorenstaande kan het pastafarisme naar de huidige stand van zaken niet als een godsdienst in de zin van artikel 9 van het EVRM en artikel 6 van de Grondwet worden aangemerkt. De Afdeling erkent het grote belang om in vrijheid satirische kritiek te kunnen uiten op religieuze dogma's, instituties en religies. Dergelijke kritiek, ook al heeft zij betrekking op godsdienst, is daarmee zelf nog niet aan te merken als een godsdienst welke door genoemde grondrechten bestreken wordt. [...]

Om diezelfde redenen kan het pastafarisme ook niet als een levensovertuiging in de zin van artikel 9 van het EVRM worden aangemerkt, nu daartoe blijkens de jurisprudentie van het EHRM immers aan dezelfde voorwaarden van overtuigingskracht, ernst, samenhang en belang dient te zijn voldaan als die voor 'godsdienst' gelden, en aan welke voorwaarden niet is voldaan. Dat geldt ook voor de in artikel 6 van de Grondwet gewaarborgde vrijheid van levensovertuiging, welke evenzo aan de aan 'godsdienst' gestelde criteria moet voldoen: zie in dit verband de toelichtingen op artikel 6 van de Grondwet, Kamerstukken II 1975/76, 13 872, nr. 3, blz. 29 en Kamerstukken II 1976/77, 13 872, nr. 7, blz. 24-25.

Gelet op hetgeen hiervoor is uiteengezet in overwegingen 9-9.4, kan ook de door [appellante] aangehangen variant van het pastafarisme thans niet als godsdienst worden aangemerkt. [...]

Nu noch het pastafarisme als zodanig, noch als stroming of individuele variant daarbinnen kan worden aangemerkt als een godsdienst dan wel levensovertuiging, vormt het dragen van een vergiet geen godsdienstige dan wel levensbeschouwelijke uiting waarvoor gelet op artikel 28, derde lid, van de Paspoortuitvoeringsregeling een uitzondering gemaakt moet worden op de in de Fotomatrix neergelegde eis van een onbedekt hoofd.

[ECLI:NL:RVS:2018:2715](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Rijkswet op het Nederlandschap

JnB2018, 796

MK ABRS, 01-08-2018, 201708765/1/V6

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

RWN 10, 11 lid 2 lid 3

Handleiding RWN 2003

NEDERLANDERSCHAP. De mogelijkheid om op grond van artikel 10 van de RWN af te wijken van de vereisten in artikel 11, derde lid, van die wet heeft geen

betrekking op de periode tussen het moment van indienen van het verzoek om Nederlandschap en de beslissing op dat verzoek.

Artikel 10 van de RWN verwijst naar de in artikel 11, derde lid, van de RWN genoemde termijn, waarvan bij de verlening van het Nederlandschap kan worden afgeweken. Deze termijn heeft betrekking op de periode van drie jaar gerekend tot de aanvraag en niet op de periode tussen de aanvraag en het besluit hierop. In die twee perioden gelden andere vereisten en daarom gaat het niet om één doorlopende termijn, maar om twee afzonderlijke perioden. Hierbij neemt de Afdeling in aanmerking dat de in dit artikellid opgenomen zinsnede 'sedert het tijdstip van het verzoek, toelating voor onbepaalde tijd en hoofdverblijf heeft' die op laatstbedoelde periode betrekking heeft, ook is opgenomen in artikel 11, tweede lid van de RWN. Dat laatste artikellid is echter niet opgenomen in de afwijkingmogelijkheden van artikel 10 van de RWN.

De rechtbank heeft verwezen naar de wijziging van de RWN met ingang van 1 april 2003. Uit de geschiedenis van de totstandkoming (Kamerstukken II 2001/2002, 28.039, nr. 3, blz. 2) blijkt dat deze wijziging is ingegeven door de omstandigheid dat de eisen die worden gesteld aan naturalisatie van minderjarige vreemdelingen van 16 jaar en ouder op grond van de RWN, zoals deze tot 1 april 2003 luidde, zwaarder waren dan voor naturalisatie van meerderjarige vreemdelingen. Die ongelijkheid is met deze wijziging weggenomen en hierdoor geldt met ingang van 1 april 2003 voor beide categorieën vreemdelingen dat zij voorafgaand aan de aanvraag gedurende een bepaalde periode legaal in Nederland moeten hebben verbleven waarbij niet wordt gelet op het duurzame karakter van dit verblijf. In de wetsgeschiedenis is geen aanwijzing te vinden dat is beoogd ook de zinsnede 'sedert het tijdstip van het verzoek, toelating voor onbepaalde tijd en hoofdverblijf heeft' in artikel 11, derde lid, van de RWN onder 'de termijn' als bedoeld in artikel 10 van de RWN te vatten. De bedoeling van de wetgever om een zwaardere behandeling van kinderen ouder dan 16 jaar ten opzichte van volwassenen weg te nemen op zichzelf, zonder specifiekere aanknopingspunten, is onvoldoende voor die interpretatie.

De uitleg van de reikwijdte van de mogelijkheid in artikel 10 van de RWN om af te wijken van de termijn in artikel 11, derde lid, van die wet in 4.2 en 4.3 komt overeen met de bedoeling van de wetgever en vindt ook bevestiging in de handleiding. [wederpartij] verwijst naar de uitspraak van de Afdeling van 11 november 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BK2949](#), maar de Afdeling wijst erop dat het daar ging om een andere situatie, omdat in artikel 8 van de RWN, anders dan in artikel 11, derde lid, geen splitsing is aangebracht tussen de periode tot aan de indiening van de aanvraag en de periode daarna. Daarom kan, anders dan [wederpartij] betoogt, geen toepassing worden gegeven aan artikel 10 van de RWN om een uitzondering te maken voor het verblijfsgeval dat is ontstaan na de aanvraag. Alleen al daarom heeft de rechtbank het beroep van [wederpartij] ten onrechte gegrond verklaard en heeft zij het besluit van de staatssecretaris van 11 november 2016 ten onrechte vernietigd.

Het hoger beroep is gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd.

[ECLI:NL:RVS:2018:2590](#)

MK ABRS, 08-08-2018, 201710221/1/V6

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

RWN 15 lid 1 d, 16 lid 1

NEDERLANDERSCHAP. Uit [overwegingen 42 en 48 van het arrest van het Hof van Justitie van 2 maart 2010, Rottmann, [ECLI:EU:C:2010:104](#)] volgt dat de staatssecretaris in alle gevallen waarin hij tot intrekking van het Nederlanderschap besluit en waarbij dit het verlies van het Unieburgerschap tot gevolg heeft, moet nagaan of het intrekkingbesluit in overeenstemming is met het Unierechtelijk evenredigheidsbeginsel. Het arrest Rottmann biedt geen grond voor het standpunt van de staatssecretaris dat hij deze evenredigheidstoets alleen hoeft te verrichten in gevallen waarin de intrekking van het Nederlanderschap is gebaseerd op fraude of bedrog door de betrokkene. Dat fraude en bedrog aan de orde waren in de zaak Rottmann is daarvoor, gelet op de algemene overwegingen in het arrest, geen deugdelijke reden.

[ECLI:NL:RVS:2018:2678](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur

JnB2018, 798

ABRS, 15-08-2018, 201800738/1/A3

burgemeester van Den Haag.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 3 lid 1

WET OPENBAARHEID VAN BESTUUR. WOB-VERZOEK. Uit artikel 3, eerste lid, van de Wob volgt dat Wob-verzoeken verzoeken zijn waarin openbaarmaking van informatie wordt gevraagd uit documenten over een bestuurlijke aangelegenheid. Vragen om antwoorden, uitleg, verklaringen of standpunten zijn geen Wob-verzoek. De rechtbank heeft voldoende onderzocht of de verzoeken van [appellant] moeten worden aangemerkt als Wob-verzoeken of als verzoeken om nadere uitleg.

[ECLI:NL:RVS:2018:2716](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB2018, 799

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 16-07-2018 (publ. 31-07-2018), NL18.11250

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30b lid 1 b

ASIEL. Kosovo is ook voor Roma een veilig land van herkomst. Daarnaast is er geen grond voor het oordeel dat Kosovo voor eiser persoonlijk geen veilig land van herkomst is.

Uit de door verweerder aangehaalde bronnen blijkt dat er in Kosovo, hoewel dat land geen partij is bij het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (het Vluchtelingenverdrag) en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), wet- en regelgeving is die vervolging en behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM verbiedt, dat die wet- en regelgeving wordt toegepast en dat daadwerkelijk een systeem van rechtsmiddelen beschikbaar is, hetgeen voor Roma niet anders is.

Verweerder heeft met het hiervoor weergegeven standpunt deugdelijk gemotiveerd dat in Kosovo algemeen gezien en op duurzame wijze geen vervolging of behandeling in strijd met artikel 3 EVRM plaatsvindt als bedoeld in artikel 3.37f VV. [...]

Uit de genoemde rapporten blijkt dat in Kosovo weliswaar problemen zijn voor terugkerende Roma die niet zijn geregistreerd om identiteitsdocumenten te verkrijgen, maar ook blijkt dat er hulp en ondersteuning wordt geboden en dat dat ertoe heeft geleid dat alsnog documenten zijn verstrekt aan Roma die niet waren geregistreerd. Zo blijkt uit het *Country Report Human Rights Kosovo 2017* dat het *Civil Registration Agency* aan 924 terugkerende personen geboorteaktes, identiteitsdocumenten en/of paspoorten heeft verstrekt. De UNHCR blijft onder andere Roma ondersteunen en heeft 92 personen begeleid bij het verkrijgen van documenten. Dat uit de informatie niet precies blijkt aan hoeveel Roma alsnog documenten zijn verstrekt en of ook documenten zijn verstrekt aan Roma die terugkeren vanuit Nederland, zoals eiser heeft aangevoerd, maakt het voorgaande niet anders. Uit de informatie volgt dat het voor Roma in het algemeen mogelijk is om bij terugkeer naar Kosovo een geboorteakte te verkrijgen en zich te laten registreren.

Gelet op het voorgaande heeft verweerder zich terecht op het standpunt gesteld dat niet is gebleken dat het voor eiser niet mogelijk is om zich in Kosovo te laten registreren en identiteitsdocumenten aan te vragen, nu hij niet heeft geprobeerd om deze documenten te verkrijgen. Er is al daarom geen grond voor de conclusie dat eiser in Kosovo wegens het ontbreken van documenten geen aanspraak zal kunnen maken op overheidsvoorzieningen. Daarom is er geen grond voor het oordeel dat Kosovo om die reden voor hem geen veilig land van herkomst is.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9209](#)

JnB2018, 800

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 30-07-2018, NL18.12311

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30a lid 1 a

ASIEL. WEIGERINGSGRONDEN. Internationale bescherming in Griekenland.

Analoge toepassing arrest HvJEU, C.K., [ECLI:EU:C:2017:127](#).

Verweerder heeft de asielaanvraag van eiseres niet-ontvankelijk verklaard omdat de Griekse autoriteiten aan haar internationale bescherming hebben verleend. Eiseres heeft

daarna, na een gesprek met DT&V, een suïcidepoging gedaan. Omdat het bestreden besluit rechtsgevolgen in het leven roept die tot de gedwongen uitzetting van eiseres kunnen leiden, dient, analoog aan het arrest van het Hof van Justitie van 16 februari 2017, C.K. [ECLI:EU:C:2017:127](#), verweerder bij het nemen van dat besluit, of de rechtbank bij de beoordeling van de rechtmatigheid van dat besluit, te beoordelen wat het risico is dat de aanzienlijke en onomkeerbare gevolgen van de uitzetting voor de gezondheidstoestand van eiseres zich voordoen. Daarnaast zou verweerder kunnen besluiten de asielaanvraag alsnog in behandeling te nemen. Ook daarom is van belang dat de gevolgen van een uitzetting voor de gezondheidstoestand van de vreemdeling worden beoordeeld bij het nemen of het beoordelen van het besluit.

De rechtbank is van oordeel dat eiseres objectief heeft aangetoond dat een uitzetting naar Griekenland een reëel en bewezen risico inhoudt op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van haar gezondheidstoestand als bedoeld in het arrest C.K. Het beroep is gegrond.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9428](#)

JnB2018, 801

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 06-07-2018 (publ. 08-08-2018), NL18.5310

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 1 d

Richtlijn 2011/95/EU 15c

ASIEL. Intrekking verblijfsvergunning die verleend is onder de d-grond. Geen sprake van intrekking subsidiaire bescherming in de zin van artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn.

In geschil is of verweerder met het intrekkingbesluit subsidiaire bescherming heeft ingetrokken in de zin van artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn. De rechtbank volgt het betoog van eiser niet en overweegt daartoe als volgt.

Uit de uitspraak van de Afdeling van 25 november 2010 [[ECLI:NL:RVS:2010:BO6339](#)]

volgt dat de vraag of terugkeer van bijzondere hardheid getuigt (vergunning onder de d-grond) moet worden onderscheiden van de vraag of zich de situatie voordoet, bedoeld in artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn. Dat de aard en ratio van beide bepalingen overeenkomen en dat daarom moet worden gesproken van dezelfde bescherming, volgt de rechtbank daarom niet. Dat verweerder in zijn beleid voor het invoeren van categoriale bescherming op enig moment factoren heeft gehanteerd die ook relevant zijn voor het bepalen of sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn, is onvoldoende om deze vragen aan elkaar gelijk te stellen.

Het arrest M'Bodj [HvJEU, 18 december 2014, [ECLI:EU:C:2014:2452](#)] biedt verder geen grond voor de stelling dat lidstaten vergunningen die niet onder de Kwalificatierichtlijn vallen geen 'asiel' mogen noemen of dat vergunningen die wel met de term 'asiel' worden aangeduid automatisch onder het bereik van de Kwalificatierichtlijn vallen. In het arrest heeft het HvJEU geoordeeld dat een lidstaat geen bepalingen mag vaststellen of handhaven op grond waarvan de in de Kwalificatierichtlijn bepaalde subsidiaire-beschermingsstatus wordt toegekend aan een derdelander die niet in aanmerking komt

voor dergelijke beschermingsstatus (zoals in het geval van M'bodj op medische gronden). Dat hieruit volgt dat verlening van asiel op de d-grond onder de Kwalificatierichtlijn valt, dan wel dat intrekking daarvan aan de hand van de Kwalificatierichtlijn moet gebeuren, ziet de rechtbank niet in.

De rechtbank komt daarmee tot de conclusie dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat verweerder met het intrekkingbesluit subsidiaire bescherming als bedoeld in de Kwalificatierichtlijn heeft ingetrokken. Verweerder heeft dan ook niet hoeven herzien in verband met de eisen die de Kwalificatierichtlijn aan de intrekking van subsidiaire bescherming stelt. Omdat dit vraagstuk naar het oordeel van de rechtbank voldoende is opgehelderd in de hierboven genoemde jurisprudentie, ziet de rechtbank geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9606](#)

JnB2018, 802

MK Rechtbank Den Haag, 19-07-2018 (publ. 10-08-2018), NL17.12600

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 1 b

ASIEL. 'Oude' verblijfsvergunning moet worden aangemerkt als subsidiaire beschermingsstatus. Unierechtelijk openbare orde-criterium is van toepassing.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling), zoals de uitspraken van 17 juni 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:1780](#)) en 2 juni 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:1550](#)) volgt dat de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd die rechtstreeks op grond van een vluchtelingenstatus is verleend, samenvalt met de vluchtelingenstatus. Naar het oordeel van de rechtbank valt, naar analogie met voormelde jurisprudentie van de Afdeling, de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd die rechtstreeks op grond van een subsidiaire beschermingsstatus is verleend, samen met de subsidiaire beschermingsstatus. Onder die omstandigheden houdt de intrekking van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd van eiser tevens de intrekking van zijn subsidiaire beschermingsstatus in, zodat artikel 19 van de Kwalificatierichtlijn daarop van toepassing is. Voorts overweegt de rechtbank dat gelet op artikel 19, eerste lid, van de Kwalificatierichtlijn, gelezen in samenhang met het arrest H.T. van het Hof van Justitie van de EU (HvJ EU 24 juni 2015, H.T., [ECLI:EU:C:2015:413](#)), voor de intrekking van een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd op grond van artikel 35, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw 2000, die tevens de intrekking van de vluchtelingenstatus inhoudt, ten minste is vereist dat de betreffende vreemdeling door zijn persoonlijk gedrag een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging vormt die een fundamenteel belang van de samenleving aantast. Deze jurisprudentie is naar het oordeel van de rechtbank van overeenkomstige toepassing op personen met de subsidiaire beschermingsstatus.

De beoordeling of van een dergelijke bedreiging sprake is, moet blijken uit de motivering van het intrekkingbesluit.

Gelet op het voorgaande kan de verblijfsvergunning van eiser slechts worden ingetrokken wanneer sprake is van een werkelijke, actuele en voldoende ernstige bedreiging die een fundamenteel belang van de samenleving aantast. Nu in het bestreden besluit is vermeld

dat aan dat criterium niet is voldaan, berust de intrekking van de verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd van eiser niet op een deugdelijke motivering.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:8790](https://ecli.nl/RBDHA:2018:8790)

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2018, 803

HvJEU (Eerste kamer), 07-08-2018, C-123/17

Nefiye Yön / Landeshauptstadt Stuttgart.

Associatieovereenkomst 6, 8, 12

Aanvullend Protocol 36, 41 lid 1

Besluit nr. 2/76 1, 7, 11

Besluit nr. 1/80 14

ASSOCIATIEOVEREENKOMST EEG-TURKIJE. Visumplicht voor gezinsleden van een Turkse werknemer is een nieuwe beperking in de zin van de standstillbepaling in artikel 7 van besluit 2/76.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

Artikel 7 van besluit nr. 2/76 [...], moet aldus worden uitgelegd dat een maatregel van nationaal recht, zoals die welke aan de orde is in het hoofdgeding en is ingevoerd in de periode van 20 december 1976 tot en met 30 november 1980, die de afgifte van een verblijfsvergunning voor gezinshereniging aan staatsburgers van derde landen die gezinslid zijn van een Turkse werknemer die wettig in de betrokken lidstaat verblijft, afhankelijk stelt van de verkrijging door deze staatsburgers, vóór de binnenkomst op het nationale grondgebied, van een visum voor gezinshereniging, een „nieuwe beperking” in de zin van deze bepaling vormt.

Een dergelijke maatregel kan niettemin worden gerechtvaardigd door redenen die verband houden met de effectieve immigratiecontrole en het beheer van de migratiestromen, maar is enkel toegestaan indien de regels voor de uitvoering ervan niet verder gaan dan noodzakelijk is om het nagestreefde doel te verwezenlijken. Het staat aan de verwijzende rechter om na te gaan of dit laatste het geval is.

[ECLI:EU:C:2018:632](https://ecli.eu:C:2018:632)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB2018, 804

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 09-08-2018, NL18.13602

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Arrest Gnandi. Het instellen van hoger beroep en een verzoek om een voorlopige voorziening bij de ABRvS levert geen rechtmatig verblijf op in de zin van artikel 8 van de Vw 2000.

Uit het arrest van het Europese Hof van Justitie (HvJ EU) van 19 juni 2018 (C-181/16, [ECLI:EU:C:2018:465](#)) in de zaak Gnandi tegen België (Gnandi), zie rechtsoverwegingen 56 – 58, vloeit voort dat de rechtsgevolgen van een terugkeerbesluit van rechtswege worden geschorst gedurende de periode dat beroep kan worden ingesteld, dan wel – als beroep is ingesteld – gedurende de behandeling van het beroep. Gedurende die periode mag de vreemdeling op grond van artikel 15 van de Terugkeerrichtlijn niet in bewaring worden gesteld met het oog op zijn verwijdering (zie overweging 62 van het arrest Gnandi). Gelet op de hierboven vermelde uitdrukkelijke overweging van het HvJ EU dat het gaat om van rechtswege schorsende werking van het terugkeerbesluit bij ten minste één rechterlijke instantie, ziet de rechtbank geen aanknopingspunten voor de stelling van eiser dat deze van rechtswege schorsende werking ook geldt indien – zoals in casu – er al sprake is geweest van een rechterlijk oordeel, maar daartegen nog hoger beroep open staat, dan wel – als hoger beroep is ingesteld – gedurende de behandeling daarvan. Dit betekent dat eiser ten tijde van de inbewaringstelling geen rechtmatig verblijf had, noch dat sprake was van een recht om te blijven gedurende de termijn voor het instellen van hoger beroep dan wel in afwachting van de uitkomst van het ingestelde hoger beroep. Eisers beroep op een passage in de verwijzingsuitspraak van de Afdeling van 19 april 2018 ([ECLI:NL:RVS:2018:1307](#)) leidt niet tot een ander oordeel; het HvJ EU heeft in zijn beschikking van 5 juli 2018 (C-269/18 PPU, [ECLI:EU:C:2018:544](#)) in de zaak C., J. en S. tegen Nederland reeds antwoord gegeven op de gestelde prejudiciële vragen en daarbij verwezen naar de rechtsoverwegingen in het arrest Gnandi.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9724](#)

JnB2018, 805

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 07-08-2018 (publ. 13-11-2018), NL18.13634 en NL18.13633

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59b

VREEMDELINGENBEWARING. Gelet op de afwijzing van zijn asielaanvraag had eiser geen rechtmatig verblijf o.g.v. artikel 8, onder h, en kon de bewaring o.g.v. artikel 59b, eerste lid, onder b en c om die reden niet worden verlengd met toepassing van artikel 59b, derde lid. De verwijzing van verweerder naar de uitspraken van het HvJEU van 5 juli 2018 (C. J. en S. tegen Nederland) en van 19 juni 2018 (Gnandi tegen België), leidt niet tot een ander oordeel.

Tegen een besluit tot verlenging van de bewaring als bedoeld in artikel 59b, derde lid, staat ingevolge de Vw 2000 geen beroep open. Daarom is de rechtbank onbevoegd om kennis te nemen van het separate beroep tegen dit verlengingsbesluit. Dit laat echter onverlet dat eiser wel op elk gewenst moment op grond van artikel 96, eerste lid, een volgeroep instellen tegen het voortduren van de bewaring, in welk kader tevens kan worden opgekomen tegen de rechtmatigheid van bedoeld verlengingsbesluit. In dat kader overweegt de rechtbank dat eiser ten tijde van het verlengingsbesluit – gelet op de

kennelijk ongegrondverklaring van zijn asielaanvraag o.g.v. artikel 30b, eerste lid, onder b, d en g, – geen rechtmatig verblijf had o.g.v. artikel 8, onder h, en dat de bewaring o.g.v. artikel 59b, eerste lid, onder b en c om die reden niet kon worden verlengd met toepassing van artikel 59b, derde lid. De verwijzing van verweerder naar de uitspraken van het HvJEU van 5 juli 2018 (C. J. en S. tegen Nederland, [ECLI:EU:C:2018:544](#)) en van 19 juni 2018 (Gnandi tegen België, [ECLI:EU:C:2018:465](#)), leidt niet tot een ander oordeel. Het is aan de wetgever om de Vw 2000 in overeenstemming te brengen met voornoemde jurisprudentie van het HvJEU. Niet kan worden bewerkstelligd dat middels het buiten toepassing laten van een wettelijke bepaling de situatie van eiser alsnog kan worden geschaard onder artikel 8, aanhef en onder h. Bovendien had eiser dan nog geen rechtmatig verblijf op die grond gedurende de periode dat beroep kon worden ingesteld. Door de tijdige indiening van een beroep met vovo had eiser ten tijde van het verlengingsbesluit evenmin rechtmatig verblijf op die grond, terwijl dat wel is vereist om de bewaring op grond van het derde lid van artikel 59b te kunnen verlengen. Volgberoep gegrond, opheffing van de bewaring.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9746](#)

JnB2018, 806

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 03-08-2018, NL18.13422
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59

VREEMDELINGENBEWARING. Hetgeen door het HvJEU is overwogen in punt 48 van het arrest Kadzoev tegen Bulgarije van 30 november 2009

([ECLI:EU:C:2009:741](#)) betekent dat bij een verlengingsbesluit als bedoeld in artikel 59, zesde lid, Vw 2000 de periode van inbewaringstelling op grond van artikel 59b Vw 2000 buiten beschouwing moet worden gelaten. De periode van inbewaringstelling op grond van artikel 59b Vw 2000 telt niet mee omdat deze vorm van vreemdelingenbewaring niet is gericht op uitzetting. De periode van inbewaringstelling op grond van artikel 59b Vw 2000 wordt wel betrokken bij de kenbare belangenafweging, zoals bedoeld in paragraaf A5/6.8 Vc 2000, die door DT&V in het model M120 wordt gemaakt na zes maanden bewaring.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9534](#)

JnB2018, 807

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 30-07-2018, NL18.13098
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59a lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Dublinclaimant. De rechtbank is van oordeel dat als uitgangspunt dient te worden gehanteerd dat eerst nadat drie weken vanaf het heroverwegingsverzoek zijn verstreken en verweerder gedurende deze weken geen handelingen heeft verricht gericht op overdracht, sprake is van onvoldoende voortvarend handelen aan de zijde van verweerder.

De rechtbank stelt allereerst vast dat tussen partijen niet in geschil is dat verweerder op 5 juni 2018 een claimverzoek heeft verzonden aan de Franse autoriteiten, dat de Franse

autoriteiten op 13 juni 2018 dit claimverzoek hebben geweigerd en dat verweerder op dezelfde datum de Franse autoriteiten heeft verzocht om een heroverweging. Uit artikel 5, tweede lid, van Verordening 1560/2003 (de Uitvoeringsverordening) vloeit voort dat een lidstaat zich na ontvangst van het heroverwegingsverzoek dient te beijveren om binnen twee weken te antwoorden. Het enkele feit dat deze termijn van twee weken in Dublinzaken geen fatale termijn is, laat naar het oordeel van de rechtbank onverlet dat verweerder in het kader van vreemdelingenbewaring wel onvoldoende voortvarend kan handelen indien hij na het verstrijken van deze termijn geen handelingen verricht die gericht zijn op de overdracht. De rechtbank is van oordeel dat verweerder in het geval van eiser onvoldoende voortvarend heeft gehandeld door pas op 17 juli 2018, bijna vijf weken na het heroverwegingsverzoek, voor het eerst te rappelleren bij de Franse autoriteiten.

Anders dan eiser heeft betoogd mag verweerder naar het oordeel van de rechtbank de termijn van twee weken, zoals genoemd in de Uitvoeringsverordening, afwachten voordat wordt overgegaan tot rappelleren. Voorts overweegt de rechtbank dat naar haar oordeel als uitgangspunt dient te worden gehanteerd dat eerst nadat drie weken vanaf het heroverwegingsverzoek zijn verstreken en verweerder gedurende deze weken geen handelingen heeft verricht gericht op overdracht, sprake is van onvoldoende voortvarend handelen aan de zijde van verweerder. Dit betekent dat verweerder uiterlijk op 3 juli 2018 had moeten rappelleren bij de Franse autoriteiten. Nu verweerder dat heeft nagelaten acht de rechtbank de bewaring met ingang van 4 juli 2018, te weten drie weken na het heroverwegingsverzoek, onrechtmatig. Het beroep is om die reden gegrond en de rechtbank beveelt de onmiddellijke opheffing van de bewaring.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9237](#)

JnB2018, 808

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, 30-07-2018, NL18.12431
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. Zicht op uitzetting naar Marokko binnen redelijke termijn.

Gezien de door verweerder [op 26 juli 2018] ingebrachte informatie, die onweersproken is gebleven, volgt de rechtbank verweerder in diens standpunt en bestaat er geen grond voor het oordeel dat in het geval van eiser gedurende de periode dat hij in bewaring heeft gezeten het zicht op uitzetting naar Marokko heeft ontbroken.

De rechtbank acht het verder van belang dat verweerder op 26 juni 2018 nog heeft gerappelleerd bij de Marokkaanse autoriteiten en dat door deze autoriteiten niet is aangegeven dat geen laissez-passer aan eiser zal worden verstrekt. Daar komt bij dat eiser blijkens de vertrekgesprekken op 15 mei 2018, 12 juni 2018 en 10 juli 2018 geen enkele activiteit heeft ondernomen om zijn uitzetting naar Marokko te bespoedigen. Naar het oordeel van de rechtbank heeft eiser niet actief en volledig meegewerkt aan zijn uitzetting. Zo heeft hij meerdere malen verklaard niet te willen terugkeren naar Marokko, is duidelijk gebleken dat hij onvoldoende heeft meegewerkt bij DT&V, heeft hij een alias

gebruikt, geeft zijn familie aan dat hij liever hier blijft en is onduidelijk waarom eiser niet vanuit Nederland aan een paspoort kan geraken en waarom dit vanuit Spanje moet. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat tot het moment van opheffing van de maatregel van bewaring op 10 juli 2018 zicht op uitzetting naar Marokko binnen een redelijke termijn niet ontbrak, dat verweerder voldoende voortvarend heeft gehandeld en geen aanleiding heeft hoeven zien om het dossier van eiser, naast het schriftelijk rappelleren, nog extra onder de aandacht te brengen van de Marokkaanse autoriteiten.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:9190](https://ecli.nl/RBDHA:2018:9190)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2018, 809

MK ABRS, 06-08-2018, 201709219/1/V3

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:36a

Besluit digitalisering burgerlijk procesrecht en bestuursprocesrecht 8

PROCESRECHT. DIGITAAL PROCEDEREN. Termijnoverschrijding. I.c. moet het ervoor worden gehouden dat de gemachtigde binnen de termijn daadwerkelijk heeft geprobeerd om op de voorgeschreven wijze stukken in te dienen maar dat dit om een technische reden niet is gelukt.

Gegeven de soms lange wachttijd voordat de ingediende stukken in Mijn Rechtspraak zichtbaar worden en het ontbreken van een directe bevestiging van de indiening, kon de gemachtigde van de vreemdelingen haar stelling dat zij op 13 oktober 2017 heeft geprobeerd de gronden in te dienen en dat dit door een technische storing niet is gelukt niet op andere wijze staven dan met de overgelegde schermafdrucken. Gelet op deze schermafdrucken en het feit dat blijkens het technisch rapport de gemachtigde op 13 oktober 2017 zeer regelmatig de webpagina heeft bezocht die wordt gebruikt voor het indienen van stukken, kan aan de omstandigheid dat uit het rapport niet blijkt dat daarbij ook op de knop "Indienen" is geklikt geen doorslaggevende betekenis worden toegekend. Uit de gegeven uitleg van de IT-dienst van de Rechtspraak op de zitting volgt niet eenduidig of een poging om stukken in te dienen die niet slaagt, te zien zou zijn in de logging van handelingen die is opgenomen in het technisch rapport. Onder deze omstandigheden moet het ervoor worden gehouden dat de gemachtigde op 13 oktober 2017 daadwerkelijk heeft geprobeerd om op de voorgeschreven wijze stukken in te dienen maar dat dit om een technische reden niet is gelukt. In dat verband is relevant dat uit de overgelegde correspondentie tussen de gemachtigde en een medewerker van het Rechtspraak Servicecentrum volgt dat de gemachtigde pas later te horen kreeg dat dit wellicht komt omdat zij de cookies in haar webbrowser niet heeft verwijderd. Voor zover deze veronderstelling juist is kan het niet verwijderen van cookies de vreemdelingen niet worden tegengeworpen, omdat geen informatie daarover op Mijn Rechtspraak was te vinden en niet is gebleken dat de noodzaak tot verwijdering van

cookies anderszins voor de gemachtigde duidelijk had moeten zijn. Gelet op het vorenstaande heeft de rechtbank ten onrechte de beroepen ingevolge artikel 6:6 van de Awb niet-ontvankelijk verklaard.

[ECLI:NL:RVS:2018:2614](#)

[Naar inhoudsopgave](#)